

grund af disse målinger undersøger Viby Mogensen danskernes skattemoral over tiden fra 1950 til 1980. Analysen viste, at der gennem den analyserede periode var tale om en stort set uændret skattemoral.

De tidligere refererede tal for underdeklarationen omfatter både sort arbejde og almindeligt skattesnyd (med personlig indkomst). For perioden 1980 og frem findes der relativt solide målinger af det sorte arbejde baseret på spørgeskemaundersøgelser. For perioden før 1980 findes der ikke sådanne undersøgelser. For at råde bod på dette, har Viby Mogensen foretaget en retrospektiv spørgeskemaundersøgelse af danskernes sorte arbejde tilbage til 1950. Viby Mogensen finder på den baggrund, at det sorte arbejdes andel af den samlede underdeklaration er steget fra at udgøre måske omkring 5 pct. i 1950 til omkring 66 pct. af den samlede underdeklaration i slutningen af 1980'erne. Som en mulig forklaring på stigningen i det sorte arbejdes andel af den samlede underdeklaration anfører Viby Mogensen, at den kan være en reaktion fra skatteborgerne på et stigende skattetryk samt stigende kontrolpres som gør, at den skatteborger, som ønsker at reducere sin skattebetaling, bevæger sig helt uden for papirenes og edb-systemernes kontrolmuligheder og ind på de sorte markeder. I Skatteministeriets tidsskrift Ska fra april 2004 (side 92) beskriver Viby Mogensen det således: »En relativt større andel af snyderiet er i så fald delvis flyttet ud i de gode personlige kontakter, og de grønne parcelhusvarterers, dybe og stille ro, hvor disse aktiviteter kun giver en meget beskedent forurening med papir i form af regninger. Der er dermed også tilsvarende ringere chancer for, at skattevæsenet kan afdække denne residual på underdeklarationen – selvom en tilsyneladende pæn vækst i de senere år i sort aktivitet, også i kiosk- og restaurationsverdenen dog giver nogle muligheder for kontrolindgreb gennem razziaer m.v.«

Viby Mogensen har i forbindelse med offentliggørelsen af doktordisputatsen offentliggjort en lettere tilgængelig fremstilling af hovedresultaterne i bogen *Danmarks uformelle økonomi. Historiske og internationale aspekter* (Spektrum Forlag, 2003). Bogen indeholder tillige en oversigt over Viby Mogensens og Rockwool Fondens Forskningsenheds forskning i den uformelle økonomi indtil 2004.

Spørgsmål 4:

»Ad § 9.21.05.10. Udgifter til sagkyndig bistand i skattesager

Idet henvises til aktivitetsoversigten i anmærkningerne s 378 ønskes en redegørelse for, hvorfor omkostningerne pr. sag er steget betydeligt i tidsrummet 2003 til 2007.«

Svar:

Aktivitetsoversigten over udgifter til sagkyndig bistand kan ikke umiddelbart danne grundlag for en vurdering af omkostninger pr. sag. Det skyldes blandt andet, at udgifterne også omfatter acontoubetalinger for ikke afsluttede sager.

For at få et korrekt billede af den gennemsnitlige omkostningsgodtgørelse pr. afsluttet sag, skal de faktiske udbetalte omkostningsgodtgørelser i afsluttede sager for årene 2003 – 2005 inkl. sættes i forhold til antal afsluttede sager. Af den årlige redegørelse om sager om omkostningsgodtgørelse til Folketingets Skatteudvalg fremgår antal afsluttede sager og udbetalt godtgørelse for afsluttede sager. Den gennemsnitlige udgift pr. sag kan således opgøres til følgende:

2003:	Antal afsluttede sager	3.478
	Udbetalt godtgørelse i mio. kr.	92,39
	Gennemsnit pr. sag	kr. 26.564 kr.
2004:	Antal afsluttede sager	4.822
	Udbetalt godtgørelse i mio. kr.	106,07
	Gennemsnit pr. sag	kr. 21.998 kr.
2005:	Antal afsluttede sager	4.331
	Udbetalt godtgørelse i mio. kr.	128,90
	Gennemsnit pr. sag	kr. 29.764 kr.